

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1816

Vragen van het lid **Van Raan** (PvdD) aan de Ministers van Economische Zaken en Klimaat en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het bericht dat ruim 3.200 Belgische wetenschappers en academici de klimaatstakers groot gelijk geven* (ingezonden 5 februari 2019).

Antwoord van Minister **Wiebes** (Economische Zaken en Klimaat), mede namens de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ontvangen 12 maart 2019).

Vraag 1, 2 en 3

Erkent u dat het falende Nederlandse klimaatbeleid^{1 2 3} inmiddels tot grote maatschappelijke zorgen heeft geleid, onder andere bij jongeren die hun toekomst op deze planeet in gevaar zien komen?^{4 5 6 7 8 9 10} Zo nee, waarom niet?

Erkent u het internationale karakter van deze jongerenbeweging?^{11 12}

Erkent u het structurele karakter van deze jongerenbeweging?^{13 14}

¹ <https://www.rtlnieuws.nl/economie/artikel/4444531/klimaat-urgenda-overheid-uitstoot-maatregelen-rechtbank>

² <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/01/26/bij-het-nakomen-van-milieu-afspraken-faalt-het-kabinet-op-alle-fronten-a3651792>

³ <https://nos.nl/artikel/2268976-planbureau-leefomgeving-nederland-haalt-klimaatdoelen-van-2020-niet.html>

⁴ <https://www.pinkpolitiek.nl/klimaatstaking/>

⁵ <https://www.groene.nl/artikel/wie-dan-leeft-wie-nu-zorgt>

⁶ <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/spijbelen-voor-een-beter-klimaat-is-ook-onderwijs-ba8dc873/>

⁷ <https://www.ad.nl/den-haag/scholieren-spijbelen-voor-het-klimaat-boeit-onze-toekomst-je-iets-a3cf7d90/>

⁸ <https://www.nieuwsbode-zeist.nl/nieuws/algemeen/217628/lilly-ruimte-honderden-kilo-s-afval-opauteur->

⁹ <https://www.rtvoost.nl/media/133653/Voor-de-6e-vrijdag-op-de-stoep-van-het-Deventer-stadhuis-klimaatstaking>

¹⁰ https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20190201_80583728/overtuigende-klimaatstaking-vrije-school-kleverpark-bij-stadhuis-haarlem

¹¹ <https://www.bbc.com/news/world-europe-46999381>

¹² <https://edition.cnn.com/2018/12/16/world/greta-thunberg-cop24/index.html>

¹³ <https://www.pinkpolitiek.nl/pink-klimaatstaking/>

Antwoord 1, 2 en 3

Er leven zichtbaar maatschappelijke zorgen, onder andere bij jongeren, over de gevolgen van klimaatverandering en het tempo waarin maatregelen worden genomen om dit tegen te gaan, alsook over de kosten van het klimaatbeleid en de impact daarvan op de leefomgeving.

Ik zie dat in meerdere Europese steden jongeren de straat op gaan om hun zorgen te uiten. Daarmee is Youth for Climate een zich internationaal manifesterende jongerenbeweging. De zorgen zijn begrijpelijk en terecht: het is immers deze generatie die de gevolgen van klimaatverandering zal merken. Het is goed dat jongeren ons scherp houden. Ik heb daarom samen met de Minister-President op dinsdag 11 februari jl. gesproken met een afvaardiging van Youth for Climate. We hebben met elkaar hun zorgen besproken en de stappen die nodig zijn om klimaatverandering tegen te gaan. In dit gesprek hebben de Minister-President en ik de jongeren opgeroepen ons scherp te blijven houden.

Het kabinet neemt de zorgen van Youth for Climate serieus en daarom zullen de Minister-President en ik na de publicatie van de doorrekening van het ontwerpKlimaatakkoord en vóór verdere besluitvorming over het Klimaatakkoord weer in gesprek gaan met Youth for Climate.

Vraag 4

Bent u bekend met de oproep «Versterk de klimaatambities!» gedaan door ruim 3.200 Belgische wetenschappers en academici?¹⁵

Antwoord 4

Ja.

Vraag 5 en 6

Onderschrijft u de zeven punten uit deze oproep? Zo nee, waarom niet? Erkent u het wetenschappelijke karakter van deze oproep door ruim 3.200 Belgische wetenschappers en academici? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5 en 6

De beweging Scientists4Climate», bestaande uit wetenschappers en academici, constateert een stijging van de gemiddelde temperatuur op aarde met 1 graad, als gevolg van menselijke activiteiten. Hierdoor komen er in toenemende mate sterkere weersextremen voor. De beweging stelt dat, om klimaatopwarming te beperken tot 2 graden, de uitstoot van CO₂ met ongeveer 25% moet afnemen tegen 2030 en met ongeveer 85% tegen 2050. De beweging roept op nu ingrijpende en structurele maatregelen te nemen op lokaal, Europees en mondiaal niveau om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen.

Het kabinet ziet het als haar plicht om bij te dragen aan de mondiale klimaatopgave en om een leefbare toekomst voor onze volgende generatie veilig te stellen. Ik onderschrijf de oproep van de beweging Scientists4Climate om structurele maatregelen te nemen om de uitstoot van broeikasgassen te reduceren en daarmee de opwarming van de aarde zo veel mogelijk, en maximaal met 2 graden, te beperken. Het kabinet zet in lijn met het regeerakkoord in op een ambitieuze klimaatambitie van 49% CO₂-reductie in 2030 ten opzichte van 1990. Daarnaast bevat de klimaatwet een ambitiedoel van 95% reductie in 2050 (t.o.v. 1990). Deze ambitiedoelstellingen voor 2030 en 2050 zijn daarmee zelfs hoger dan de beweging Scientists4Climate voorstelt.

Daarnaast stelt de beweging dat het economisch gezien veel voordeliger is om nu actie te ondernemen, omdat de kosten van niets doen op langere termijn hoger liggen dan de investeringen die nodig zijn om de uitstoot af te nemen. Ik ben het er mee eens dat niets doen kosten op de langere termijn meebrengt. Daarom is het kabinet al begonnen om de doelen voor 2030 en 2050 te realiseren. Dat is, zoals ook de oproep bepleit, ook goed voor onze economie en brengt kansen voor onze economie, welvaart en duurzame verdienvermogen. Door een ambitieus klimaatbeleid bouwen we een voorsprong op ten opzichte van andere landen en kunnen we nieuwe ideeën

¹⁴ <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/01/22/jeugd-wil-actie-voor-het-te-laait-is-a3651337>

¹⁵ <http://uahost.uantwerpen.be/s4climate/>

en technologieën ontwikkelen om die vervolgens te exporteren. Daarmee werken we tegelijkertijd aan een aantrekkelijker vestigingsklimaat voor duurzame, innovatieve activiteiten. Daarbij vraagt de beweging expliciete aandacht voor een rechtvaardige verdeling van de kosten en opbrengsten van de transitie. Het kabinet staat ervoor dat de transitie haalbaar en betaalbaar is. We zorgen daarbij dat iedereen een eerlijke bijdrage levert aan de kosten van de transitie, zodat iedereen de transitie kan meemaken.

Vraag 7

Vindt u het positief dat deze ruim 3.200 wetenschappers en academici de klimaatstakers een hart onder de riem steken door te schrijven: «De bevolking komt massaal op straat om meer klimaatambitie te eisen van de overheid. Op basis van de feiten kunnen we als wetenschappers enkel besluiten: de actievoerders hebben groot gelijk»? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Het is goed dat ook wetenschappers zich actief in het publieke debat mengen, onder andere door steun te geven aan de jongeren die zijn gaan demonstreren voor klimaat.

Vraag 8 en 9

Hoe beoordeelt u het gegeven dat de ongeveer 3.200 Belgische wetenschappers en academici kennelijk lijnrecht staan tegenover onder andere u beiden^{16 17}, aangezien u in ide artikelen stelt dat de klimaatstakers gewoon naar school moeten gaan om vanuit de schoolbanken aan te blijven zien hoe volwassenen hun toekomst verpesten?^{18 19} Erkent u dat u met dergelijke uitspraken^{20 21} de indruk wekt dat u de urgente boodschap van de klimaatstakers nog niet volledig begrepen heeft? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8 en 9

Voor deze vragen verwijs ik u naar de beantwoording van de schriftelijke vragen van de leden Beertema en Kops (PVV) over het bericht «Slob: leerplicht gaat vóór klimaatspijbelen», waar de Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs nader is ingegaan op dit onderwerp (2019D07892, verstuurd op 26 februari 2019).

Vraag 10

Bent u bereid om met uw Belgische collega's in overleg te treden om de oproep van de wetenschappers en academici te bespreken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 10

Het kabinet zet internationaal en Europees in op een ambitieus energie- en klimaatbeleid. Ik ben hierover veelvuldig met mijn Europese collega's, waaronder ook mijn Belgische collega's, in overleg. Nederland pleit in deze gesprekken voor een ambitieuze internationale en Europese klimaatagenda, door onder meer de Europese reductiedoelstelling voor 2030 te verhogen naar 55% CO₂-reductie in 2030 ten opzichte van 1990. Mocht een aangescherpte doelstelling in de EU niet haalbaar blijken, dan zal Nederland er naar streven om met gelijkgestemde Noordwest-Europese landen tot ambitieuzere afspraken te komen.

¹⁶ <https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2269930-slob-over-klimaatspijbelen-actievoeren-is-goed-maar-niet-op-een-schooldag.html>

¹⁷ <https://www.telegraaf.nl/video/3096828/wiebes-haalt-uit-naar-klimaatspijbelers>

¹⁸ <https://www.rtlnieuws.nl/economie/artikel/4444531/klimaat-urgenda-overheid-uitstoot-maatregelen-rechtbank>

¹⁹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/01/26/bij-het-nakomen-van-milieu-afspraken-faalt-het-kabinet-op-alle-fronten-a3651792>

²⁰ <https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2269930-slob-over-klimaatspijbelen-actievoeren-is-goed-maar-niet-op-een-schooldag.html>

²¹ <https://www.telegraaf.nl/video/3096828/wiebes-haalt-uit-naar-klimaatspijbelers>

Vraag 11

Bent u bereid om naar aanleiding van de oproep «Versterk de klimaatambities!» de Nederlandse klimaatambities te versterken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 11

Nee, dat is niet nodig, want de beweging Scientists4Climate hanteert lagere doelen voor 2030 en 2050 dan het kabinet.